

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С.Сковороди
Кафедра освітології та інноваційної педагогіки
Жешувський університет (Республіка Польща)
Університет третього віку в Громадкі (Республіка Польща)
Європейський інститут безперервної освіти (Словацька Республіка)
Педагогічний інститут Чендуського університету (КНР)

МАТЕРІАЛИ
V Міжнародної науково-практичної конференції

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ВИЩОЇ І СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ
СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

31 березня – 2 квітня 2021 року

Том 1

ХАРКІВ
2021

ББК 74.58+74.20+88.40+88.840

УДК 37.013.77:[378+373.5]

П86

ISBN 978-617-7886-20-3

Редакційна колегія:

Золотухіна С. Т. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Ворожбіт-Горбатюк В. В. – професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Лупаренко С. Є. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Попова О. В. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Рогова Т. В. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Штефан Л. А. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Твердохліб Т. С. – д-р пед. наук, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Лазарева О. М. – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Дейниченко Г. В. – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди

Відповідальність за зміст, стилістику, орфографію та пунктуацію статей несуть автори

Затверджено редакційно-видавничою радою

Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

(протокол №2 від 10.03.2021 року)

Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 31 березня – 2 квітня 2021 р.). У 2 томах. / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків : «Мітра», 2021. Т.1. 313 с.

У збірнику відображено психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої школи в умовах сучасних викликів. Він містить результати досліджень учених, викладачів, учителів, наукові пошуки докторантів, аспірантів, студентів з питань розвитку педагогічної науки й освіти, психолого-педагогічних аспектів інклюзивної освіти, організації дистанційного навчання, реалізації інноваційних технологій, розвитку обдарованої особистості в сучасному освітньому середовищі, професійної підготовки фахівця а також сучасних проблем порівняльної педагогіки.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам вищих закладів освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

Видано за рахунок авторів.

ISBN 978-617-7886-20-3

© Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2021

ЗМІСТ

Секція І

Вектори розвитку педагогічної науки: методологія, історичний і компаративний дискурс	9
Балацинова А. Д. Ігнатій Петрович Козачинський – член ради при попечителі київського навчального округу з управління фондушевеними справами	9
Барабус А.А., Васютіна Т. М. Структура громадянської компетентності особистості та підходи до її формування у педагогічній теорії і практиці	12
Бєляєв С. Б. Еволюція методологічних підходів у розробленні освітньо-професійних програм підготовки фахівців	15
Борисенко Н. О. Нове і традиційне у вихованні майбутнього вчителя	19
Го Іцзян Тенденції модернізації музично-педагогічної освіти в сучасному Китаї	22
Завгородня Т. К. Персоналістичний дискурс історико-педагогічних досліджень	25
Золотухіна С. Т. Єдність навчання і виховання – умова формування особистості фахівця	28
Князян М. О., Князян Р. Х. Теоретичні засади інноватизації загальної середньої освіти в Польщі	32
Кузнецова О. Ю., Троцько А. В., Штефан Л. А. Мета, завдання та функції театральної педагогіки як науки	35
Лупаренко С. Є. Дитинство та розвиток дитини з точки зору різних наукових підходів і теорій	39
Малихін О. В., Арістова Н. О. Актуальні питання післядипломної освіти вчителів в умовах непрогнозованих впливів (пандемія COVID-19): трансформація людських цінностей	42
Мельник В. А., Васильєва О. А. Теоретичний аналіз наукових позицій про пізнавальну самостійність дітей	45
Пісоцька М. Е., Кадашевич К. О. Індивідуалізація навчання учнів класичній хореографії у середніх спеціальних навчальних закладах України: історико-педагогічний аспект	48
Тарарак О. В., Тарарак М. Ю. Формування художньо-естетичної культури особистості в системі освіти Німеччини	51

Тарарак Н. Г. Організація методичної роботи в закладах дошкільної освіти: ретроспективний аналіз	56
Ткачова Н. О., Щєбликіна Т. А. Онтопедагогіка: суть і місце в системі наукових знань	60
Чжан Хао, Юр'єва К. А. Китайські педагоги про роль народної музики у вихованні дітей дошкільного віку	64
Чжан Ян, Цінь Шен Розвиток ідей музичного виховання в педагогічних концепціях Е. Жак- Далькроза і З. Кодая	67
Чжао Бейбей, Юр'єва К. А. Мультимедіа в художній освіті китайських школярів і проблема медіа освітньої компетентності вчителів (міжнародний досвід)	70
Куліченко А. К. Медичний факультет університету Меріленда: передумови створення та витоки інноваційної діяльності у 19 столітті	73
До Цзінсюй, Го Цзяфей Формування підприємницьких здібностей студентів в університетах КНР	77
Чжан Ювень. До питання формування полікультурної компетентності у студентів китайських університетів	80
Секція II	
Дистанційна освіта: психолого-педагогічний базис, моделі, технології, ресурси	84
Акімова О. М. Тенденції розвитку професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи до супроводу дистанційного навчання учнів з особливими освітніми потребами	84
Андрійчук (Радиш) Н. Б., Гвозд'їй С. П. Використання дистанційних ресурсів при вивченні біології людини у загальноосвітній школі	87
Білик В. М., Довгопола М. О., Мазур Д. С. Дистанційне навчання. Проблеми та переваги	91
Довженко Т. О., Небитова І. А. Дистанційне навчання як інноваційна форма професійної підготовки сучасного вчителя початкових класів	94
Дорош Т. Л., Дорошенко В. В. Формування творчої самостійності майбутніх учителів музики в дистанційному процесі	97
Доценко С. О., Чепелєв О. О. Організація самостійної роботи здобувачів освіти в умовах дистанційного навчання	101

Жерновникова О. А., Коваленко О. А., Коваленко Л. М. Принципи і методи організації змішаного навчання в закладах вищої освіти	104
Жизномирська О. Я. Дистанційна форма навчання: шлях підвищення кваліфікації педагогів Тернопільського краю	107
Кравченко О. О. Соціальна інклюзія дистанційного освітнього процесу	111
Лебедева В. В. Ресурсне наповнення дистанційного курсу в системі MOODLE	115
Олійник Т. О., Пісоцька М. Е., Минко П. Є. Особливості вдосконалення студентоорієнтованого викладання в онлайн- середовищі	119
Пономарьова Н. О. Впровадження змішаного навчання у підготовці майбутніх учителів: досвід та перспективи	123
Потапова Н. В. Особливості використання веб-квестів в освітньому процесі в умовах дистанційного навчання	126
Прокопенко А. І., Доценко С. О. Цифровізація системи вищої освіти в умовах пандемії COVID-19	129
Собченко Т. М., Пивоварова О. М. Переваги та недоліки реалізації змішаного навчання майбутніх учителів-філологів у закладах вищої педагогічної освіти	133
Танько Т. П. Деякі аспекти організації дистанційного навчання у закладах вищої педагогічної освіти	137
Толочик О. В., Васютіна Т. М. Особливості організації змішаного навчання в початковій школі в контексті природничої освітньої галузі	141
Абдулкадір Кабадай Вплив телебачення на різні сфери розвитку дитини	144
Сірі Соллід Мадсен 2020: зміни ставлення викладачів до цифрових технологій як до освітнього ресурсу	149
Секція III Психолого-педагогічні засади інклюзивної освіти й підтримуючого навчання	155
Григоренко В.Л. Формування толерантності у майбутніх вихователів ЗДО в умовах інклюзивної освіти	155

Мараховська О. П., Твердохліб Т. С.	
Формування готовності до навчання в умовах інклюзії учнів з нормотиповим рівнем розвитку засобами образотворчого мистецтва	158
Маркіна Н. В.	
Музикотерапія як засіб гармонійного розвитку молодших школярів	162
Масюк О. М., Сінопальнікова Н. М., Титаренко Л. І.	
Формування математичної компетентності учнів молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами	166
Шпачинський Д. В.	
Інклюзивне навчання як організаційно-педагогічна умова соціальної адаптації учнів з дитячим церебральним паралічем	169
Абдулкадір Кабадай	
Аналіз поглядів учителів дошкільної освіти на інклюзивне навчання	173
Сіссель Соллід	
Надання повноважень як концепт у спеціальній освіті	177
Секція IV	
Інновації в освіті	181
Батукова Л. А.	
Формування психологічних компетентностей як складової професіоналізму педагогів НУШ	181
Бирко Н. М.	
Універсальний дизайн – потреба та необхідність у забезпеченні якісних освітніх послуг сьогодення	184
Ван Ціхуей, Май Вень, Ян Ян	
Використання комп'ютерних технологій у системі вищої музичної освіти	188
Григораш О. В.	
Особливості інноваційного середовища закладу загальної середньої освіти	192
Грицай Н. Б.	
Використання технології «майстерня» у підготовці майбутніх учителів природничих наук	195
Загорська І. О.	
Формування соціокультурної компетентності на уроках англійської мови	198
Кабанська О. С., Парфьонова О. В., Пліс В. П.	
Використання медіазасобів у викладанні філологічних дисциплін здобувачам вищої освіти	202
Кислова М. А.	
Використання нових технологій при викладанні дисципліни «дискретна математика»	205
Лісовенко Г. В.	
Спільна аналітична діяльність учасників освітнього процесу в управлінні уроком	210

Машкіна Л. А.	
Інноваційні технології у закладах вищої освіти: сучасний вимір	213
Мельникова О. В., Гвоздій С. П.	
Використання інтерактивних технологій на уроках основ здоров'я	216
Невельська-Гордєєва О. П.	
Педагогічні аспекти тестування загальних навчально-правничих компетентностей	219
Попова О. В., Дейниченко Г. В., Жуков В. П.	
Технологія оцінювання рівня інноваційності закладу загальної середньої освіти	223
Прусак Ю. В., Прусак О. Р.	
Особливості застосування інформаційних технологій у підготовці майбутніх дизайнерів	226
Рогульська О. О.	
Підвищення мотивації майбутніх учителів іноземних мов до професійної діяльності на заняттях з англійської мови	230
Сівковська Г.О.	
Індивідуальна освітня траєкторія розвитку молодших школярів	234
Ткачов С. І., Ткачов А. С.	
«Студентське портфоліо» як засіб підвищення рівня навчальної мотивації студентів	237
Трухан Г. В.	
Інновації в педагогічній освіті Норвегії: інтеграція науки та практики	241
Тютюнник В. В., Савченко В. В., Васильєва С. О.	
Проблема впровадження інноваційних технологій в освіті	244
Харківська А. А.	
Розвиток полікультурної освіти – сучасний тренд педагогіки	247
Штефан Л. В.	
Інтелект-карти як основа діяльності в сучасному інформаційному просторі	250
Юровчик В. Г.	
Використання інноваційних технологій на уроках географії	254
Юрченко В. В.	
Сучасні технології навчання іноземної мови: поняття, різновиди, ефекти застосування	257
Секція V	
Актуальні проблеми освіти дорослих	261
Бойчук Ю. Д., Боярська-Хоменко А. В.	
Професійне навчання дорослих у корпоративних університетах США	261
Бохонкова Ю. О., Савельєва Є. О.	
Організаційно-психологічні умови формування психологічної готовності керівників банківських установ до управління персоналом	265

Вакуленко В. М. Сучасні моделі структурної побудови управління регіональним інститутом післядипломної педагогічної освіти	268
Васильєва С. О., Кришталь А. І., Скачкова П. О. Особливості та технології навчання дорослих в Україні	271
Ібрагім Ю. С. Формування вміння навчатися впродовж життя у батьків багатодітних сімей	275
Ізбаш С. С. Технологія концентрованого занурення у віртуальну освітню реальність як засіб формування цифрових компетентностей у викладачів вищої школи	278
Колісник О. В. Освітні потреби асистентів учителів та їх реалізація в закладі післядипломної педагогічної освіти	282
Прийма С. М., Аніщенко О. В., Строкань О. В. Валідація як форма визнання результатів навчання дорослих (на прикладі неформальної та інформальної освіти)	285
Ляо Цайчжи, Ду Шань, Чжан Ю Дослідження кореляції між переконаннями та відхиленнями в поведінці вчителів початкової та середньої школи	289
Секція VI	
Дуальна й неформальна освіта: світовий досвід	295
Завгородня К. П Траєкторія професійної підготовки вчителів у Данії та Фінляндії	295
Купна О. В. Сучасні організаційні форми неформальної освіти майбутніх педагогів	299
Лебедик Л. В. Полівалентна система підготовки соціальних працівників у країнах Європи	303
Масюк О. М., Титаренко Л. І., Смолянчук Н. М. Упровадження елементів дуальної освіти в систему професійної підготовки вчителів початкової школи	306
Сліпчишин Л. В. До питання підготовки майбутніх педагогів професійного навчання за дуальною формою	309

Список використаних джерел

1. Агафонова О. О. Web-квест як засіб формування інформаційної компетентності на уроках математики та в позакласній роботі: посібник. Житомир, 2019. 39 с. URL: https://zippo.net.ua/data/files/2019/obl_vist_agafon.pdf (дата звернення: 02.03.2021).
2. Горда Г. А. Створення веб-квестів в додатку GoogleBlogger та їх використання в освітньому процесі. URL: <http://ict.ippo.edu.te.ua/files/files/rekomendacii/stvorennya-veb-kvestiv.pdf> (дата звернення: 02.03.2021).
3. Квест як форма навчання вдома. URL: <https://nus.org.ua/articles/kvest-yak-forma-navchannya-vdoma/> (дата звернення: 02.03.2021).
4. Мхитарян О., Олійник О. Особливості використання технології веб-квесту на уроках української літератури. *Науковий вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського. Педагогічні науки.* №4 (63). Миколаїв, 2018. С.75–81. URL: <http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/Ped-visnyk-63-2019-16.pdf> (дата звернення: 02.03.2021).
5. Різдво в країнах Європи: різдвяний веб-квест. URL: <https://rizdvo2019.wixsite.com/2019> (дата звернення: 02.03.2021).

ЦИФРОВІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Прокопенко А. І.

доктор педагогічних наук, професор

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків, Україна

Доценко С. О.

доктор педагогічних наук, доцент

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків, Україна

Доведено, що проблема цифровізації в освіті є особливо актуальною у зв'язку з пандемією COVID-19 та переходом закладів на дистанційне навчання. З'ясовано необхідність забезпечення готовності здобувачів освіти та викладачів до використання цифрових інструментів навчання. Визначено основні проблеми, що виникають під час здійснення дистанційного навчання, а також шляхи їх розв'язання.

Ключові слова: вища освіта, цифровізація, Covid-19, Moodle.

It has been proven that the issue of digitization is topical and relevant for educational process due to the COVID-19 pandemic and the transition of higher educational institutions to distance learning. The relevancy of students and teachers' development to application of digital learning tools has been identified. The urgent issues arousint during distance learning and the ways to solve them have been indicated.

Keywords: higher education, digitalization, Covid-19, Moodle.

Пандемія корона вірусу й карантинні заходи внесли певні корективи до організації освітнього процесу у вищій школі. Адже перед нею постали нові виклики, пов'язані із забезпеченням неперервності цього процесу, спроможністю закладів забезпечити якість і сталість здобуття освіти в умовах карантинних обмежень, необхідністю розвитку її дистанційної форми. Усе це спонукає до прискорення цифровізації освіти, що пов'язане передусім із цифровізацією освітнього середовища, із забезпеченням закладів освіти швидкісним доступом до мережі Інтернет, а здобувачів освіти та педагогічним працівникам – електронними ресурсами.

Однак перехід до дистанційної форми навчання спричинив появу певних проблем у системі вищої освіти. З'ясувалося, що багато університетів не мають відповідну технічну й навчально-методичну базу для переходу в онлайн режим роботи. Рівень сформованості цифрових компетентностей у багатьох викладачів і студентів є низьким. Крім того, виникають проблеми з онлайн-додатками, за допомогою яких університети проводять дистанційні лекції або семінари.

Як установлено, деякі університети заявили про відмову від платформи Zoom і переході на GoogleMeet або інші додатки. У зв'язку з хакерськими атаками було тимчасово призупинено онлайн-навчання в ряді провідних ВЗО. З'явилося таке поняття, як Zoombombing, що характеризує дії, пов'язані з порушенням онлайн-просторів, включаючи злом віртуальних класів, розміщення порнографічних зображень, вигукування ненормативної лексики тощо. Університетські сайти працюють нестабільно у зв'язку зі збільшеним навантаженням на бази даних та інформаційні системи університетів. Кваліфікації співробітників для переходу до онлайн-навчання є недостатньо: відсутні знання про наявні платформи та сервіси для дистанційного навчання, їх функціонал; ефективні методи викладання в онлайн-форматі тощо.

У дослідженні визначено фактори, які зумовлюють ефективність впровадження цифрових технологій у систему вищої освіти:

- здобувачі освіти повинні мати достатній рівень цифрових компетентностей;
- заклади вищої освіти повинні бути простором для проектування та пілотування соціальних реформ, які спрямовані на забезпечення можливостей використання переваг цифровізації в суспільстві.

Набуло чинності «Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти». Нове положення було затверджено наказом МОН від 8 вересня 2020 року наказ № 1115. Міністр освіти Сергій Шкарлет зазначив, що дистанційне навчання не може замінити очне навчання, але воно забезпечує неперервність освітнього процесу у випадках надзвичайних обставин, наприклад пандемії коронавірусу і карантинних заходів. Отже, учителі мають бути компетентними щодо здійснення дистанційного навчання. Цифрова компетентність повинна бути також сформована у студентів педагогічних вишів і

тим паче у викладачів. Тому особливої уваги заслуговує створення сприятливих для цього умов для здобувачів освіти та викладачів [1].

Зокрема, Н. Морзе цифрову компетентність викладача визначає як «систему прикладних знань, навичок та установок, що дозволяють організувати всі стадії педагогічної роботи та поліпшити якість навчання на основі можливостей, що надаються цифровими технологіями (індивідуалізація навчання, технічне рішення творчих завдань, інтерактивна проєктна робота та ін.)» [2].

У світлі цього актуальність дослідження пов'язана з необхідністю формування цифрової компетентності викладачів, зокрема педагогічних вишів.

Під час карантинних заходів МОН України рекомендувало закладам освіти провести заходи щодо організації занять за допомогою дистанційних технологій та повернення до звичних занять у режимі оффлайн відповідно до навчальних планів після нормалізації епідемічної ситуації. Для реалізації дистанційного навчання було надано перелік платформ та програм для навчання в режимі «online». Це такі цифрові системи управління навчанням: Blackboard, Century Tech, Class Dojo, Edmodo, Edraak, Google Classroom, Moodle, Schoology, Seesaw, Skooler. До онлайн систем, спеціально призначених для мобільних телефонів, відносяться такі: Cell-Ed, Eneza Education, Funzi, KaiOS, Ustad Mobile та інші. Онлайн навчальний контент включає: Discovery Education, Khan Academy, Kit Kit School, Lab Xchange, Mindspark, One Course, YouTube та інші. Серед платформ для спільної роботи, що підтримують відеозв'язок у реальному часі, можна назвати такі: Hangouts Meet, Teams, Skype, Zoom та інші. Існують також такі інструменти для створення цифрового навчального контенту: Thinglink, Buncee, Ed Puzzle, Kaltura, Nearpod, Pear Deck, Squigl.

Однчасна поява широкого спектру цифрових технологій спричинила проблему при їх виборі для використання в освітньому процесі. Ураховуючи накопичений досвід використання цифрових технологій, можна виокремити такі критерії для визначення найкращого сервісу:

1. Мультифункціональність. Наявність у цифрового інструменту декількох функцій, що дозволяє при командній роботі використовувати його різними способами.

2. Уніфікація. Зрозуміла сукупність засобів і правил, що забезпечують взаємодію комп'ютерних програм і пристроїв, доступна та нескладна навігація.

3. Локальність і конфіденційність. Співпраця команд має здійснюватися в локальній мережі, причому учасники команди можуть вести приватні розмови або працювали над власними проєктами.

Важливим складником ефективного використання сучасних цифрових технологій є вміння людини підбирати відповідні цифрові інструменти та створювати контент. Це забезпечує готовність викладачів щодо використання цифрових технологій в освітній діяльності.

Інститутом інформатизації освіти, кафедрою інформаційних технологій було здійснено опитування викладачів Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди щодо готовності до організації дистанційного навчання. На підставі цього було виявлено особливості організації дистанційного навчання в умовах карантинних обмежень, а саме: 1) збільшення обсягу роботи

викладачів; 2) відсутність певного рівня розвитку цифрових компетентностей як викладача, так і студентів; 3) відсутність часу на опанування цифрових інструментів навчання; 4) відсутність фінансової підтримки з боку держави; 5) відсутність у викладачів досвіду використання цифрових інструментів, які були надані у безплатне користування під час карантину тощо.

Відповідно отриманим результатам опитування та з метою підвищення рівня цифрової компетентності викладачів Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди інститутом інформатизації освіти організовано внутрішньо університетське стажування (без відриву) викладачів (наказ № 64 ХНПУ від 17.04.2020 «Про організацію освітнього процесу в новому навчальному році та про планування навчальної роботи науково-педагогічних працівників університету на 2020/2021 навчальний рік»).

У зв'язку з цим наказом на кафедрі інформаційних технологій Інституту інформатизації ХНПУ було розроблено програму стажування викладачів «Технологія розробки дистанційного курсу на платформі Moodle». Метою стажування є вдосконалення цифрової підготовки викладача педагогічного університету до застосування ІКТ у науково-дослідній та викладацькій діяльності для різних профілів освітніх програм; ознайомлення з системою дистанційного навчання платформи Moodle, інноваційними підходами до її реалізації в закладах вищої освіти. Особливу увагу приділено інтеграції е-ресурсів (відео-та фото хостинги) та масовим онлайн відкритим курсам (MOOCs), принцип академічної доброчесності тощо. Кінцевим результатом стажування були: порт фоліо цифрових технологій для вдосконалення процесу виконання певної освітньої програми або авторський курс-ресурс на платформі дистанційного навчання Moodle [3].

Для ефективної організації дистанційного навчання на кожному факультеті було призначено відповідального за дистанційне навчання. Протягом чотирьох місяців (90 годин) вони проходили стажування за спеціальною програмою (спеціалізований рівень) на кафедрі інформаційних технологій щодо організаційних питань роботи із платформою Moodle, а саме: правил та вимог до реєстрації дистанційних курсів; користувачів (індивідуальної та групової); робота з особистим кабінетом користувача; створення шаблону курсу, його структури тощо. Після завершення стажування видається сертифікат установленого зразка.

Отже, формування цифрового простору в закладі вищої освіти обов'язково має супроводжуватися моніторингом актуальних потреб учасників освітнього процесу, упровадженням нових освітніх програм та забезпечення їх наступності.

Список використаних джерел

1. Концепція розвитку дистанційної освіти [Український інститут інформаційних технологій в освіті]. URL: <http://uiite.kpi.ua/2019/06/03/1598/> (дата звернення 01.03.2021).

2. Морзе Н. В., Василенко С. В., Гладун М. А. Шляхи підвищення мотивації викладачів університетів до розвитку їх цифрової компетентності.

3. *Відкрите* освітнє е-середовищесучасногоуніверситету, 2018, Вип. 5, С. 160-177.URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/oeeemu_2018_5_21(дата звернення 25.02.2021).

4. Технології дистанційного навчання: методологія створення та супроводу навчальних курсів : навч. посіб. [А. І. Прокопенко та ін.]. Харків, 2019. 81 с.

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ-ФІЛОЛОГІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Собченко Т. М.

кандидат педагогічних наук, доцент

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди
м. Харків, Україна

Пивоварова О. М

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди
м. Харків, Україна

Стаття присвячена проблемі реалізації змішаного навчання, яка наразі є досить актуальною не лише в Україні, але й усьому світі. Розкрито сутність поняття «змішаного навчання». Визначено якими законодавчими документами ця форма навчання регулюється в Україні. Проаналізовано переваги та недоліки реалізації змішаного навчання майбутніх учителів-філологів у закладах вищої педагогічної освіти.

Ключові слова: *змішане навчання, переваги, недоліки, здобувачі.*

The article is devoted to the problem of implementation of blended learning, which is currently quite relevant not only in Ukraine but also around the world. The essence of the concept of "blended learning" has been revealed. It has been determined which legislative documents this form of education is regulated in Ukraine by. The advantages and disadvantages of the implementation of blended learning of future teachers of philology in institutions of higher pedagogical education have been analyzed.

Key words: *blended learning, advantages, disadvantages, applicants.*

Інформатизація та комп'ютеризація сфери освіти сприяла появі нових ефективних методик організації навчальної діяльності у закладах вищої освіти, які розвивають необхідні сучасному фахівцю компетентності. Комп'ютерно-орієнтовані, електронні, дистанційні та мобільні засоби навчання поряд з компетентнісним підходом стають перспективним напрямом модернізації вищої освіти та впливають на подальший розвиток нової форми організації навчання – змішане навчання, яке спонтанно увійшло у всі заклади вищої освіти з 2020 року. Це було викликано світовою пандемією, спричинену коронавірусом. Тому під час

Наукове видання

За редакцією
Золотухіної Світлани Трохимівни

**Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах
сучасних викликів: теорія і практика**
Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції
(Харків, 31 березня – 2 квітня 2021 р.)
Том 1

Відповідальна за випуск: **Н.О. Ткачова**
Технічний редактор: **О.М. Кін**

*Відповідальність за дотримання вимог академічної
добросовісності несуть автори*

Підписано до друку 26.03.2021р. Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк – ризографія. Ум. друк. арк. 19,56.
Обл.-вид.арк. 20,64 Зам. № 580. Наклад 300 прим. Ціна договірна.

Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С.Сковороди.
Україна, 61002, м. Харків, вул. Алчевських,29.

«Мітра»
Свідоцтво про державну реєстрацію: № 3086810188
т.: +380675765437, e-mail: mitra_izdat@meta.ua
